

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Wprowadzenie do starożytności biblijnej i grecko-rzymskiej**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-WdSBiA-11hws2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu: obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Humanistyka w szkole – polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie
5. Poziom studiów: I stopień
6. Profil studiów: ogólnoakademicki
7. Rok studiów: I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin: **30 h CW**
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: dr hab. Monika Szczot, prof. UAM, poledyt@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

- zapoznanie studentów z najważniejszymi osiągnięciami literackimi i kulturowymi starożytnej Grecji i Rzymu oraz kręgu judeochrześcijańskiego (Biblia),
- lektura i interpretacja wybranych starożytnych utworów literackich oraz rozpoznanie genologiczne i interpretacja wybranych fragmentów ksiąg Starego i Nowego Testamentu,
- nabycie umiejętności rozpoznawania obecności i określania roli elementów kultury starożytnej oraz spuścizny biblijnej w literaturze i kulturze nowożytnej,
- doskonalenie umiejętności dotyczących badania recepcji antyku i Biblii w literaturze i kulturze polskiej.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	potrafi wskazać najważniejsze osiągnięcia literatury i kultury starożytnej Grecji i Rzymu oraz wskazać dziedzictwo biblijne jako prymarne dla całej kultury europejskiej na przestrzeni wieków ;	HS_W01, HS_W02, HS_W06, HS_W07, HS_K02
EU_02	potrafi zinterpretować starożytny utwór literacki oraz fragment tekstu biblijnego z uwzględnieniem tematyki, genologii i topiki tekstu;	HS_W04, HS_W07, HS_W10, HS_U02, HS_U08, HS_K05
EU_03	umie określić rolę tradycji antycznej i judeochrześcijańskiej w kulturze europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem kultury i literatury polskiej;	HS_W06, HS_W07, HS_U02, HS_U08, HS_U09, HS_K02, HS_K03
EU_04	potrafi samodzielnie poszukiwać, rozpoznawać i interpretować elementy greckiego i rzymskiego antyku oraz proveniencje biblijne (toposy, postaci, motywy, genologię, stylizacje językowe) w literaturze polskiej – z naciskiem na współczesność;	HS_W06, HS_U04, HS_U08, HS_K06
EU_05	potrafi uczestniczyć w wydarzeniach naukowych i kulturalnych, dotyczących antyku i Biblii i ich recepcji w literaturze i kulturze nowożytnej.	HS_W09, HS_U02, HS_U09, HS_K01, HS_K05

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Literatura starożytnej Grecji i Rzymu – próba periodyzacji. Znaczenie tradycji antycznej dla kultury europejskiej (refleksje ogólne).	EU_01, EU_05
Mity antyczne jako zbiór nieśmiertelnych tematów, motywów, toposów i symbolów.	EU_01, EU_04
Antropologia antyku grecko-rzymskiego i jej odzwierciedlenie w literaturze.	EU_02
Teatr antyczny – od obrzędu religijnego do rozrywki.	EU_01, EU_02
Genologia antyczna i jej nowożytne kontynuacje (na wybranych przykładach)..	EU_01, EU_02, EU_03, EU_04
Liryka antyczna i jej echa w literaturze polskiej.	EU_02, EU_03, EU_04
Języki klasyczne i ich rola w kulturze europejskiej. Chrześcijańska symbolika alfabetu greckiego; język <i>koine</i> jako język Nowego Testamentu. <i>Latinitas</i> i jej rola w kulturze i literaturze polskiej.	EU_01, EU_03, EU_04
Biblia – księga ksiąg i znak kultury. Znaczenie tradycji biblijnej dla kultury europejskiej jako jej podwaliny.	EU_01, EU_03, EU_04, EU_05
Biblia i jej obecność w literaturze i kulturze polskiej – próba podziału według odniesień do materiału biblijnego (ze szczególnym uwzględnieniem współczesnej literatury).	EU_01, EU_04, EU_05
Genologia biblijna i jej nowożytne kontynuacje (na wybranych przykładach).	EU_02, EU_04, EU_05
Dialog teandryczny i antropologiczny - jako bogactwo uczuć i jego odzwierciedlenie w wybranych psalmach.	EU_02, EU_04
Bohaterowie i herosi Starego i Nowego Testamentu – w literaturze i sztuce (wybrane przykłady).	EU_01, EU_03, EU_04
Bohaterki i Heroiny Starego i Nowego Testamentu – w literaturze i sztuce (wybrane przykłady).	EU_01, EU_03, EU_04
Antyczna symbolika mitologiczna w spuściznie literatury i sztuki chrześcijańskiej (Ojcowie Kościoła np. św. Augustyn, sztuka wczesnochrześcijańska).	EU_01, EU_03, EU_04

5. Zalecana literatura:

- *Biblia kodem kulturowym Europy*, red. S. Szymik, Lublin 2013
- *Biblia w kulturze europejskiej*, red. nauk. W. Słomski, Warszawa 2007
- Cytowska M., *Literatura rzymska. Okres augustowski*, Warszawa 1990 (wybrane rozdziały)
- Cytowska M., *Literatura rzymska. Okres cesarstwa: autorzy chrześcijańscy*, Warszawa 1994 (wybrane rozdziały)
- Cytowska M., Szelest H., *Literatura grecka i rzymska w zarysie*, Warszawa 1985
- Highet G., *The Classical Tradition. Greek and Roman Influences on Western Literature*, New York-Oxford 1985 (wybrane rozdziały)
- *Katolicki Komentarz biblijny*, red. W. Chrostowski, Warszawa 2013
- *Między Biblią a kulturą*, red. T. Jelonek i R. Bogacz, Kraków 2011
- Sellier P., *Biblia w kulturze Zachodu*, przeł. E. Burska, Warszawa 2012

Podana bibliografia obejmuje głównie podręczniki i opracowania, w których student znajdzie usystematyzowany materiał do poznania literatury antycznej i problematyki związanej z recepcją antyku. Szczegółową bibliografię w postaci wybranych tekstów źródłowych i artykułów prowadzący podaje w czasie zajęć.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	X
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	X
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śnieżowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu				
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05
Egzamin pisemny					
Egzamin ustny					
Egzamin z „otwartą książką”					
Kolokwium pisemne					
Kolokwium ustne	X	X	X	X	X
Test					
Projekt			X		
Esej					
Raport					
Prezentacja multimedialna	X				
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)					
Portfolio					
Inne (jakie?) -					
...					

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	30

Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	10
	Czytanie wskazanej literatury	10
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

5,0 – bardzo dobra znajomość omawianych w czasie ćwiczeń literackich i kulturowych osiągnięć starożytnych Greków i Rzymian oraz dziedzictwa bibijnego (w sferze motywów, topiki, genologii) i jego wpływu na kulturę europejską (ze szczególnym uwzględnieniem polskiej – w tym współczesności). Doskonała umiejętność określania roli tradycji antycznej i biblijnej spuścizny w kulturze i literaturze europejskiej, szczególnie polskiej oraz języku ojczystym oraz ich wzajemnego przenikania się. Aktywny udział w imprezach naukowych i kulturalnych związanych z antykiem, Biblią i ich recepcją.

4,0 – dobra znajomość najważniejszych literackich i kulturowych osiągnięć starożytnych Greków Rzymian dobra znajomość oraz dziedzictwa bibijnego (w sferze motywów, topiki, genologii) i jego wpływu na kulturę europejską (ze szczególnym uwzględnieniem polskiej – w tym współczesności). Umiejętność określania roli tradycji antycznej i biblijnej spuścizny w kulturze i literaturze europejskiej, szczególnie polskiej oraz języku ojczystym oraz ich wzajemnego przenikania się. Aktywny udział w imprezach naukowych i kulturalnych związanych z antykiem, Biblią i ich recepcją.

3,0 – dostateczna znajomość najważniejszych osiągnięć literackich i kulturowych starożytnych Greków i Rzymian oraz dziedzictwa bibijnego (w sferze motywów, topiki, genologii) i jego wpływu na kulturę europejską (ze szczególnym uwzględnieniem polskiej – w tym współczesności). Dostateczna umiejętność określania roli tradycji antycznej i biblijnej spuścizny w kulturze i literaturze europejskiej, szczególnie polskiej oraz języku ojczystym oraz ich wzajemnego przenikania się. Udział w imprezach naukowych i kulturalnych związanych z antykiem, Biblią i ich recepcją.

2,0 – nie spełnia kryteriów na ocenę dostateczną.